קריעג אדער פריעדען?

אן ערקלעהרונג פון דער קלאוקמאכער־יוניאן צום ברייטען עולם.

שוין ווידער טראבעל ביי די קלאוקמאכער?" "מען געהט שוין ווידער סטרייקען?" — ריעזע און עהנליכע פראגען קענט איהר יעצט הערן פון אלע זייטען און פון מענשען, וועלכע זיינען גראד ניט פאראינטערעסירט אין קלאוקס.

זיי ווייסען בלויז, דאס עס האנדעלט זיך וועגען דעם שיקזאל פון א גרויסען טייל פון דער היעגער אידישער באפעלקערונג און דעריבער לעגען זיי צו אן אייער פארבייגעהענדיג צו הערען: "וואס טומעלט זיך שוין ווידער ביי די אינדוסטריע קלאוקמאכער?"

און היות ווי עס האנדעלט זיך ווירקליך וועגען דעם שיקזאל פון וואסערע זעבצעהן הונדערט אידישע ארבייטער פאמיליען, וועלכעס מוז זיך אפהענגען, מעהר אדער ווייניגער, אויף דער נאכצער אידישער באפעלקערונג דא אין שטארט, פארעפענטליכען מיר די דאזיגע ערקלעהרונג.

די קלאוקמאכער יוניאן, וועלכע האט ארגאניזירט אלע אידישע ארבייטער, ווי אויך א גרויסען טייל קריסטליכע ארבייטער אין דעם פאך, עקזיסטירט אונטערגראבען פאר די לעצטע עקה יאהר. די אויפגאבע פון דער יוניאן, ווי פון אלע אנדערע יוניאנס, איז, צו פארהיטען דאס רעכט פון די ארבייטער אין די שעפער, איינצולייבען די רייוודעס פון די ארבייטער נעגען די ארבייטסגעבער און צווישען זיך אליין און בכלל פארבעסערען די לאגע פון די ארבייטער. די יוניאן האט אינער נעטריט דורכציפיהרונג דיעזע אויפגאבען אויף דעם שעהנסטען אין בעסטען איפן אין מיט אזוי וועניג סטרייקס ווי נור מעגליך.

אויך די קלאוק באסעס זיינען ארגאנאזירט אין א "יוניאן" — די "קלאוק באסעקטשורערס אסאסיאיישן".

אינגענשיינליך זיינען אויך זייערע אויפגאבען צו פארטיידיגען די אינטערעסען פון זייערע מיטגליעדער נעגען דער יוניאן. דער אונטערשיד צווישען זיי און אונז איז אבער דער, וואס וועהרענד מיר טרעטען צו קומען מיט זיי אין פריעדלעכע דאנדלונגען און איינארבייטען א וועג גוי אזוי צו שליכטען אונזערע סכסוכים אויף א פריעדליכען וועג".

א דריטער מאנופאקטשורער (עס זיינען נעווען זיבען פארשטעהער פון יעדען צד) האט אויעקגערופען איינעם פון אונזערע פארשטעהר פון ברינגען טיש און האט איהם געבעטען, אז מיר זאלען ניט זיין אייגענשפארט מחמת ווייטערע פערהאנדלונגען מיט דער יוניאן זיינען אזוי גוט ווי זיכער.

יעצט ווען דער ספרינג סיזאן האט זיך אנגעפאנגען דערנעהענטערען, האבען מיר, די יוניאן, ארויסגעשיקט אן איינלאדונג צו די מאנופעקטשורערס וועלכע לויטעט ווי פאלגט:

הערען:—

איהר געדענקט וואהרשיינליך, דאס דער קאנפערענץ וועלכער איז אפגעהאלטען געווארען צווישען די מאנופעקטשורערס און די פארשטעהער פון אונזער יוניאן לעצטען סעפטעמבער וועלכער האט געסעטצלט דעם סטרייק, האט זיך אויפגעלייזט מיט דער פארשטענדניס דאס נאך אזא קאנפערענץ זאל אפגעהאלטען ווערען אין דער נאהענטער צוקונפט וועלכע וועט אויפנעהמען אלע פראגען וועלכע זיינען פארבליבען אונפארענדיגט און וואו די פארשטעהער פון אונזער יוניאן וועלען האבען א געלעגענהייט פארצוריגען אונזערע פלענער און פארשלעגע אונטער וועלכע די ארבייט אין אינדוסטריע זאל אנגעהן אונטערבראכען און די באציהונגען צווישען די ארבייטסגעבער און ארבייטער זאלען זיין הארמאניש.

און אזוי ווי דער ספרינג סיזאן דערנעהענטערט זיך און עס וואלט געווען ראטזאם און וועגשענסווערטה דאס די פראגען וועלכע זיינען פארבליבען ניט פארענטפערט ווי אויך אונזערע פלענער און פארשלעגע זאלען אויפגענומען און געלייזט ווערען בעפאר דער נייער סיזאן פאנגט זיך אן, לאדען מיר אייך העפליכסט איין צוזאמענקומען זיך מיט א קאמיטע פון אונזער יוניאן אהום עקסטער וואך אין א טאג און אין א פלאץ וועלכער איז פאר אייך בעקוועם.

האפענדיג דאס אונזער איינלאדונג וועט אויפגענומען ווערען פון אייך מיט דער זעלבער פרייגדליכקייט ווי עס ווערט אייך איבערגעגעבען און ערווארטענדיג אייער באלדיגען ענטפער, פערבלייבען מיר, א. א. וו.

דיעזער ברייף איז ארויסגעשיקט געווארען צו אלע מאנופעקטשורערס ווי אויך א כפעציעלער ברייף צו דעם סעקרעטער פון זייער אסאסיאיישאן דעם 25-טען פון לעצטען מאנאט.

אבער ניט נאר האבען מיר ניט געקראגען קיין ענטפער אויף דיעזען "נוואלדיג רעזאלוציאנגערען, העכסט באלשעוויסטישען" ברייף, ווי די מאנופעקטשורערס האבען וואהרשיינליך לויט דעם ראט פון זייער דיפלאמאטישען אסאשע, מר מעריק, באשלאסען צו איינלאדירען דעם ברייף צוזאמען מיט זייערע ארבייטער, וואהרשיינליך האט ווידער די "ביט עם אין דער אסאסיאיישאן". אסימן איז, אז די אסאסיאיישאן. אסימן איז, אז זייער געשווארענער ראט־געבער מר. פרענקעל דער סעקרעטער פון דער קלייוולאנדער מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן, האט זיי לעצטענס אפגעשטאט א וויזיט און האט זיי וואהרשיינליך גערעטען צו נעהמען דיעזע שטעלונג. עס וועט פיליכט זיין אינטערעסאנט פאר אונזערע באסעס צו וויסען דאס די קליוולאנדער מאנופעקטשורערס האבען אנגעקומען מיט זייערע ארבייטער, וואהרשיינליך האט ווידער די "ביט עם אין דער אסאסיאיישאן". אסימן איז, אז זייער געשווארענער ראט־געבער מר. פרענקעל דער סעקרעטער פון דער קלייוולאנדער מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן, האט זיי לעצטענס אפגעשטאט א וויזיט און האט זיי וואהרשיינליך גערעטען צו נעהמען דיעזע שטעלונג. עס וועט פיליכט זיין אינטערעסאנט פאר אונזערע באסעס צו וויסען דאס די קליוולאנדער מאנופעקטשורערס האבען אנגעקומען מיט זייערע ארבייטער, וועלכע שאפען פאר זיי זייערע קאפיטאלען און פראפיטען.

"ביט עם פלעט!" האבען די פיהרער געשעצערט מיט די ציין און וועגער פון זיי האט געשוואגט צו באמערקען אז פארט א סברא צו טרעפען זיך מיט די פיהרער פון דער יוניאן און סעטלען דעם סטרייק, איז יעצער שיעיר ניט באשלדיגט געווארען אלס באלשעוויק.

פארשטעהט זיך, אז זייער נאכצע תאפענונג איז געווען דאס די ארבייטער וועלען זיך געווים אויסהונגערען אין דעם גוואלדיגען יחרות און וועלען זיך צו זיי קומען בעטען, און דאן — אה דאן!...

אבער נאכדעם ווי וואך נאך וואך האבען זיך געצויגען און עס זיינען אריבער א קומא לן פון 9—10 וואכען און די ארבייטער קומען זיך נאך אלץ ניט בעטען און די יוניאן שטעהט נאך אלץ סאליד אין דער סיזאן האלט שוין ביי נעילה, האבען זיי אראפגערוקט די טיטעל היטעל און באשלאסען צו קאנפערירען מיט דער יוניאן פאר א סעטעלמענט.

דער קאנפערענץ איז אפגעהאלטען געווארען אויף דער צעהנטער וואך פון דעם סטרייק, אנפאנג סעפטעמבער, אין קינג עדווארד האטעל. און איז באשטאנען פון א גליכע צאהל פארשטעהער פון דער מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן, און פון דער יוניאן, אונטער דעם פארזיץ פון רבי דזשייקאב אלס "אימפארשיעל" טשערמאן. דער רעזולטאט איז געווען דאס נאך פיעל שטונדען פארהאנדלען איז דער סטרייק געסעטצלט געווארען.

ווען עס האט זיך געהאנדלעט די פראגע פון וואך ארבייט ביי דיעזער קאנפערענץ און דער שרייבער פון דיעזע שורות האט פארגעלעגט די טעזות פון דער יוניאן, האט זיך אויפגעשטעלט איינער פון די מאנופעקטשורערס און האט דערקלערט דאס עס קען קיין ריד ניט זיין פון וואך ארבייט פאר דעם סיזאן, דערפאר וואס א טייל פון דעם סיזאן איז שוין אויפגעמאכט געווארען און עס איז שוין זעהר וועניג פארבליבען צו ענדיגען, א סימן, האט טער געזאגט, אז ער אליין וועט שוין אין נאכצען דעם סיזאן ניט מאכען קיין אויסנאהמע. דאן האט דער שריינעסטען סיזאן, האט ער דערקלעהרט, וועלען מיר ניט קענען זיין אפגעזונדערט (אייסאליירט) פון דער גאנצער וועלט און מיר וועלען וואהרשיינליך ניט זיין האט ער געזאגט אז ער אליין וועט בער פון דיעזע שותות געפאדערט א בעשטימטע צייט ווען די וואך ארבייט זאל אויטאמאטיש אריין אין קראפט, האט זיך אויפגעשטעלט א צווייטער בעדייטענדער מאנופעקטשורער און האט געזאגט בזה הלשון:

"דזשענטעלמען, דער אייז צווישען אונז איז געבראכען און אזוי לאנג ווי מיר זיינען זיך ועצט צוזאמען געקומען, וועלען מיר שוין געפינען א וועג גוי אזוי צו שליכטען אונזערע סכסוכים אויף א פריידליכען וועג".

א דריטער מאנופאקטשורער (עס זיינען נעווען זיבען פארשטעהער פון יעדען צד) האט אויעקגערופען איינעם פון אונזערע פארשטעהר פון ברינגען טיש און האט איהם געבעטען, אז מיר זאלען ניט זיין סטרייקס, זוכען זיי מיט אלע מעגליכקייטען אונזער יוניאן אין נאכצען צו צוברעכען, פארניכטען און פארטיליגען, כדי זיי זאלען קענען טאן מיט זייערע ארבייטער אין די שעפער וואס דאס הארץ גלוסט און עס זאל קיינער ניט זיין ווער עס זאל זיך אנגעהמען די קריוודע פון די ארבייטער. די דאזיגע טענדענץ פון צוברעכען די יוניאן האבען די באסעס ארויסגעצייגט צו אלע צייטען און ספעציעל דורך'ן לעצטען סטרייק און ביז'ן היינטיגען טאג.

"ביט'עם פלעט!" איז געווען די אנזאג פון דער אסאסיאיאן און הויפט־געבליך פון די עטליכע גוים אנטיסעמיטען מיט זייער טרויעריג בעריהמטען סעקרעטער מערעק בראש און די אידישע מאנופעקטשורערס. פאר וועלכע די דאזיגע ם האבען פונקט אזוי פיעל ליעבע און אכטונג ווי פאר זייערע אידישע ארבייטער, האבען צוגעבאמקטען...

אט זיינען עטליכע פאקטען:

לעצטען דזשון האט אונזער יוניאן ארויסגעשיקט פאדערונגען צו די מאנופעקטשורערס און איינגעלאדען זיי צו קומען מיט אונז צו א קאנפערענץ צו פערהאנדלען וועגען די דאזיגע פאדערונגען און קומען צו אן אויסגלייך אויף א פריידליכען אופן.

די דאזיגע פאדערונגען זיינען ארויסגעשיקט געווארען צו אונזערע באסעס נאכדעם ווי ארום 85 פראצענט פון אונזער טרייד האט שוין געארבייט אויף דיי אין נאך פיעל בעסערע בעדינגונגען ווי די וועלכע מיר האבען געפאדערט. די זעלביגע פאדערונגען האבען אויך די מאנטרעאלער ארבייטער געשיקט צו זייערע באסעס מיט דעם רעזולטאט דאס די מאנטרעאלער מאנופעקטשורערס האבען איינגעזעהען די גערעכטיגקייט פון די פאדערונגען און האבען עס באלד נאכגעגעבען.

די הויגע מאנופעקטשורערס האבען אבער ניט נור איינגארירט אונזער העפליכע איינלאדונג צו טרעפען זיך מיט די פארשטעהער פון זייערע ארבייטער, נור זיינען גלייך ארויסגעגאנגען מיט זייער אויבען דערמאהנטען לאזונג: ביט עם פלעט! ד. ה. צוברעכען די יוניאן און טאן מיט די ארבייטער וואס זיי וועלען וועלען, און ווען מאנכע באסעס, צייגען צו דאס איז אמת.

אין מיטען פון זייער געשפרעך איז ארויסגעקומען אהמיראל דר. גרייסאן און אנאנסירט דאס סעקר. לענסיג האט אים באפוילען גלייך צו אינפארמירען דאס דער אמבאסאדאר אין מעקסיקא מר. הוישענקינס איז באפרייט געווארען.

מלחמה נעפאהר צווישען מעקסיקא און די שטאאטען פאראיבער

וואשינגטאן דעצ. 6

אין דער אנגעצייגענער לאגע צווישען די פאראייניגטע שטאאטען מיט דער רעגירונג פון מעקסיקא איבער דער פאר האפטונג פון אמבאסאדאר וויליאם א. הוישענקינס איז פלוצלונג געקומען א שאר פע ענדערונג וואס האט אין גאנצען גע־ביטען די לאגע.

פרעזידענט פאלשטענדיג געזונט

עס איז אפיציעל ערקלעהרט געווארען דאס די מעקסיקאנישע רעגירונג האט באפרייט מר. הוישענקינס. די ספעציעלע סענאט קאמיטע וואס פארהאנדלט די אויסלענדישע ענינים האט אויך אפגעגע־בען א רעפארט דאס זי האט געהאט א פערזענלכען געשפרעך מיט פרעזידענט ווילסאן און זי האט אויסגעפונען דאס ער איז פאלשטענדיג קאמפעטענט אליין אנצופירען די געשעפטען פון דער אמע־ריקאנער נאציאן.

פארשידענע קלאנגען האבען זיך גע־האט. פארשפרייט דאס פרעזידענט ווילסאן איז ניט פעהיג פיזיש און ג יסטיג צו באשעפטיגען זיך מיט די געשעפטען פון דער נאציאן, צוויי פון די גרעסטע קריטי־קער זיינען דארום געגאנגען האלטען מיט איהם אן אנטערהרונג און זיך איבער צו די אידישע ארבייטער פארשטעלט זייער גראדען פארשטאנד.

הערען קלאוק מאנופעקטשורערס! קלייבט אויך אויס וואס איהר ווילט: קריעג כאאס און אנארכיע, אדער פריעדען הארמאניע און "פראספערע־טי" אין אונזער אינדוסטריע!

מיט דרך ארץ

די קלאוקמאכערס יוניאן,

ש. קאלדאוסקי, ביזנעס מענעדזשער.

געזוכטע פערזאנען

א. אושקאווסקי, בערלין (יעצט קיטשע־נער) 7 הילדאבער עוועג. מיר גרייסען דיך. איך און דיין קינד זיינען געזונט נויטיגען זיך אין שטיצע. מיר בעטען ברייעף. רבקה אושקאווסקי סטריקאו, קרייז בזשעזשיר, סטאדאלנא גאס.

דוד האלעווי פון קאנאדע ווערט גע־זוכט פון יהודה לוויי פון (האבאס סער) פאלעסטינא. א ברייעף פאר איהם אין אין 56 פינפטע עוועניו ניו יארק.

באדאנע סיראט פון קאנאדע, יודעק בערעלשטיין וועלוועל און מאיר בערעל־שטיין. פריץ בלייכמאן לאזט מען ווי־סען דאס פיגע און זעלוג בלייכמאן זע־נען געשטארבען און געלאזען 5 קינדער וועלכע נויטיגען זיך אין חילה. דער אדרעס איז: ווילנא, קישווער גאס 53, ש. ליפשין, פאר ש. בלייכמאן.

קאפעל אונגער ווערט געבעטען אויפ־צוזוכען הירשעל מוניז. קיין אדרעסע ניט פאראן. א ברייעף פאר ה. מוניז פון זון אלטער הייס.

י. שטיין 339 קווין וועסט, ווערט גע־זוכט פון מרדכי דזשיק פון טשעכאנאוו פלאצקער גובערניע. א ברייעף פאר איהם אין זשורנאל אפיס.

קוויטירונג

אויף א ברית כיי מר. נאוויצקי פון 1432 דאנדעס וועסט איז געזאמעלט גע־וואָרען 10 דאלאר פאר דער תלמוד תורה אחבת שלום. זשאנקטאן מר. הערי קאהן א אנקעל האט כאצאהלט 3 דאלאר און די טאכטער לינע זאל אוועקטראגען די געלט די מסחלו ת"ח האנקען אלע מחבים. און ווינשען אז די עלטערען זאלען מגדל זיין זערה קיבר לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

9419

לואיס פרידמאן, 231 בוט עוועניו וועלכער האט פארשפראכען 25 דאלאר פאר די מלחמה קרבנות איים'ן מעסי האל מיטינג האט געבראכט דאס געלד אין „ישורונאל" אפיס.

15509

נאך א טאג שווערער ארבייט טרינקט א'קיעפ'ס

איהר קומט א היים נאך א שווערען טאג ארבייט מיעד און קאלט — איהר פיהלט שלעכט, וואס קען זיין בעסער ווי א פרעהליכער פייער און א גלאז **א'קיעפ'ס ביער**, אום צו באר־ווייטיגען די מיעדקייט און די בלייקייט.

O'Keefe's

אימפיריאל איל־סטאוט און לאגער

גיעבען ארויז לעבען און אויסעמאטערטע און פארווע־טאטע גליעדער, מילד און סטימוליירענד, זייערע טאגיג און שפיין איינגענאפטען ווירקען ווי א "אנטי דאט" אויף די זארגען פון טאג, מאכען אייך מעגליך צו גע־ניסען אייער אוועגד־רוה, אייער ציטונג, און אייער פיוב

א'קיעפס געטראנקען זייגען רוין, אנגעגעהם און געשמאק — דער רעזולטאט פון וויסענשאפטליכער בא־ארבייטונג פון גאטורס געשאנק — מאלט און האפען

טריקט **א'קיעפ'ס** אלעמאל

אויער גראסער אדער דיעלער וועט אייך דערלויבערען א קויף. — פרעגט איהם הייגט.

O'Keefe's Toronto

טעל. מיין 4202 744

מען אין דעסטארגאנג, האטעלס און בא א'קיעפ'ס געטראנקען קען מען אויך באקומען.

דער אָפּיס וואָס האָט באַלאַנגט צו

דר פאומאן און דר. ס'געל

ווערט יעצט איבערגענומען פון

דר. פאומאַן

אין דאָקטאר פאומאן אליין וועט פון יעצט אָן און ווייטער אטענדען צו די פאציענטען.

דאיעל בענק בילדינג
מאַרגער טשעסנאָט און דאנדעס סטריט

ארגאניזאציעס און דעלעגאטען

אויפמערקזאם

אלע ארגאניזאציעס זיינען געבעטען צו שיקען זייערע דעלעגאטען

צום מלחמה קאנפערענץ מיטינג

וואס וועט פארקומען

היינט זונטאג אוועגד

אין ציון אינסטיטוט

דער צוועק פון דעם מיטינג איז וואהלען פאר נייע באאמטע.

מיט גרוס.

דער מלחמה קאנפערענץ

Robertson, Robinson, Armstrong & Co.

טשארטערד אקאונטענטס

24 קינג סט. וועסט טאראנטא

אודיטס
פעקטארי קאסטען
אינקאם טעקס

דזשארדזש ראבינאוויטש

532 סט. לאורענס בולווארד

מאנטרעאל

מיר שיקען געלד נאך פולען, גאליציע, ליטא, בוקאווינא, בעסאראביע, רומעניע, און איבעראל וואו עס איז נאך מעגליך צו שיקען געלד מיט פולע גאראנטיע, דאס די געשיקטע געלדער זאלען ריכטיג אנקומען.

פיעלע האבען זיך שוין איבערצייגט, דאס אלע פערזיכערונגען מיר האבען געגעבען זיינען פערווירקליכט געווארען. איהר קענט דאס זעהען פון די פיעלע דאנקסכאהרע לעטערס, וואס מיר ערהאלטען טעגליך.

פאלגט זשע יענע אויס און שיקט געלט צו אייערע פאמיליעס און פריינדע דורך

GEORGE RABINOVITCH

BANKER

532 St. Lawrence Blvd, Montreal

Foreign Department